

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

HOTĂRÂREA Nr. 181
din 27.02. 2008

Dosar nr: 742/2007

Petiția nr: 16.207 din data de 21.11.2007.

I. Petent: M A , cu domiciliul ales în

II.2. Numele și reședința reclamatului

II.2.1. Registrul Auto Român cu sediul în București , str.Calea Griviței , nr. 391A, sector 1.

II.2.2. Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse cu sediul în București str. Dem I Dobrescu, nr. 2-4, sector 1.

II.2.3. Ministerul Economiei și Finanțelor cu sediul în București str. Apolodor nr.17 sector 5.

Obiect: Nescutirea de la plata taxei asupra autoturismului adaptat handicapului.

III. Procedura de citare.

Prin emiterea citației cu nr.14. 691 și 14.734 din data de 07.11.2007, pentru data de 22.11.2007, au fost îndeplinite cerințele legale.

IV. Susținerile părților

A. Petenta, M A , sesizează Consiliul cu privire la următoarele aspecte:

1. Este pensionară cu handicap accentuat.
2. În anul 2007 a făcut un împrumut pentru achiziționarea unui autoturism, procurat din Germania, autoturism care, după părerea sa și a Romhandicap Bucurest, precum și a medicului de la Comisia de expertiză, este o mașină adaptată handicapului.
3. A încercat să fie scutită de la plata taxei de primă înmatriculare considerând că se încadrează în prevederile Codului fiscal.
4. Autoritățile la care s-a adresat nu i-au răspuns suficient de clar astfel încât nu poate beneficia de acea prevedere referitoare la taxa de primă înmatriculare.

Pentru susținerea celor afirmate petenta a depus în copie actul de identitate, permisul de conducere, adeverință medicală, certificatul de încadrare în grad de handicap, contractul de credit bancar, factura de achiziționare a mașinii și răspunsurile autorităților consultate.

B. Registrul Auto Român, prin adresa nr.19.010/13.12.2007, a precizat în punctul său de vedere:

1. Autoturismul dobândit de către petentă este echipat din construcție cu o cutie de viteză automată, cutie ce facilitează conducerea acesteia și de către petentă. Simpla existență a unei cutii de viteză automate nu constituie nici un fel de adaptare a vehiculului.

2. Autoturismul petentei nu este un vehicul special adaptat pentru persoane cu handicap, el nefiind destinat utilizării exclusive de către persoanele cu handicap.

3. Petenta s-a adresat cu o plângere similară instanței de judecată.

C. Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse prin punctul de vedere depus în timpul ședinței, a precizat următoarele:

1. La data elaborării Legii nr. 448/2006 taxa auto de primă înmatriculare nu exista.

2. Legea nr. 448/2006 stabilește aria facilităților de care beneficiază persoanele cu handicap și însoțitorii acestora.

3. Petiționara nu face dovada existenței unei fapte care să permită existența unor discriminări directe sau indirecte.

Solicită respingerea petiției ca neîntemeiată.

D. Ministerul Economiei și Finanțelor prin adresa nr. 2632 din 13.02.2008 a precizat următoarele:

1. Nu intră sub incidența taxei de primă înmatriculare „autovehiculele special echipate pentru persoanele cu handicap”.

2. Noțiunea de autovehicule special echipate pentru persoanele cu handicap reprezintă acele autoturisme destinate exclusiv utilizării de către aceste persoane.

3. Ministerul a comunicat petentei că nu poate da curs favorabil solicitării sale.

Sunt anexate în copie răspunsurile comunicate petentei.

V. În drept.

Având în vedere:

1. prevederile art. 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului potrivit căruia: „*Toți oamenii sunt egali în fața legii și au dreptul fără deosebire la o protecție egală a legii. Toți oamenii au dreptul la o protecție egală împotriva oricărei discriminări care ar încălca prezenta Declarație și împotriva oricărei provocări la o astfel de discriminare.*”

2. art. 2 alin. 1 din O.G.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, forma republicată, constituie discriminare “**orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori**

a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”;

Alin. 4 prevede că „orice **comportament** activ ori pasiv care, prin **efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant** o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale”.

Și **art.15** din același act normativ prevede “constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice **comportament manifestat în public**, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau **vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare**, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei **comunități** și legat de **apartenența** acestora la o anumită rasă, naționalitate, **etnie**, religie, **categorie socială** sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

Conform art 214¹. din **OG nr. 110 din 21 decembrie 2006** pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal

“- (1) Intra sub incidența taxei speciale autoturismele și autovehiculele comerciale cu masa totală maximă autorizată de până la 3,5 tone inclusiv, cu excepția celor special echipate pentru persoanele cu handicap și a celor aparținând misiunilor diplomatice, oficiilor consulare și membrilor acestora, precum și altor organizații și persoane străine cu statut diplomatic, care își desfășoară activitatea în România. Nivelul taxei speciale este prevăzut în anexa nr. 4 care face parte integrantă din prezentul titlu. Pentru autoturismele și autoturismele de teren a căror primă înmatriculare în România se realizează după data de 1 ianuarie 2007 și pentru care accizele au fost plătite cu ocazia importului sau a achiziționării de pe piața internă în cursul anului 2006, taxa specială nu se mai datorează.”

Conform **Legii nr. 448 din 6 decembrie 2006, republicată**, privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, art 5 “În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile folosite au următoarele semnificații:

1. acces neîngrădit al persoanei cu handicap - accesul fără limitări sau restricții la mediul fizic, informațional și comunicațional;

2. **accesibilitate** - ansamblul de măsuri și lucrări de **adaptare a mediului fizic**, precum și a mediului informațional și comunicațional conform nevoilor persoanelor cu handicap, factor esențial de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor persoanelor cu handicap în societate;

3. **adaptare** - **procesul de transformare a mediului fizic și informațional, a produselor sau sistemelor, pentru a le face disponibile și persoanelor cu handicap;**

Conform **legii nr. 448 din 6 decembrie 2006, republicată**, privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, art. 26 “ Persoanele cu handicap grav sau accentuat beneficiază de următoarele facilități fiscale:

a) scutire de impozit pe veniturile din salarii și indemnizații de natură salarială;

b) scutire de la plata impozitului pe clădire și teren;

c) **scutire de la plata taxei asupra autoturismelor, motocicletelor cu ataș și mototriciclorilor, adaptate handicapului;**

O faptă poate fi calificată ca fiind faptă de discriminare dacă îndeplinește cumulativ mai multe condiții:

- Existența un tratament diferențiat manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință (existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile)
- Existența un criteriu de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Potrivit legii, criteriile de discriminare sunt: *rasă, naționalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârsta, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu.*
- Tratamentul diferențiat să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege;
- Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoge și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă.

Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoge sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă. Astfel, Curtea a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75. În hotărârea dată în cazul THLIMMENOS vs. GRECIA din 6 aprilie 2000, Curtea a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele **tratează în mod diferit** persoane aflate în **situații analoge**, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

Colegiul Director reține că în conformitate cu răspunsul transmis de către Ministerul Economiei și Finanțelor „noțiunea de autoturisme special echipate pentru persoanele cu handicap, acestea sunt definite la alin. 6 al pct. 31 din normele metodologice aferente titlului VII – Accize și alte taxe speciale, aprobate prin HG 44/2004, modificate prin HG 1861/2006, ca „reprezentând autoturismele care sunt destinate exclusiv utilizării de către aceste persoane”

Conform adresei Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse – Autoritatea Națională pentru Persoane cu Handicap „ Autoturismele dotate din fabricație în serie cu cutie de viteză automată, ca o soluție pentru sporirea confortului conducătorului auto de care poate beneficia orice conducător auto interesat nu se încadrează în prevederile art 214 din Codul fiscal privind excepțiile de la plata taxei

speciale” Beneficiază de excepția de la plata taxei speciale prevăzută la art 214 alin 1 din Codul fiscal numai autoturismele care, în afara cutiei de viteză automată dotată din fabricația în serie, prezintă o adaptare specială în vederea utilizării.

Conform Art 214 alin. 1 din Codul Fiscal „Intră sub incidența taxei speciale autoturismele și autovehiculele comerciale cu masa totală maximă autorizată de până la 3,5 tone inclusiv, cu excepția celor special echipate pentru persoanele cu handicap și a celor aparținând misiunilor diplomatice, oficiilor consulare și membrilor acestora, precum și altor organizații și persoane străine cu statut diplomatic, care își desfășoară activitatea în România. Nivelul taxei speciale este prevăzut în anexa nr. 4 care face parte integrantă din prezentul titlu. Pentru autoturismele și autoturismele de teren a căror primă înmatriculare în România se realizează după data de 1 ianuarie 2007 și pentru care accizele au fost plătite cu ocazia importului sau a achiziționării de pe piața internă în cursul anului 2006, taxa specială nu se mai datorează.”

Colegiul Director a analizat dacă, din formularea legii, reiese un tratament diferit între persoanele care au diferite grade de handicap și beneficiază de scutire de la plata taxei. Astfel, Colegiul a reținut că în conformitate cu art 214 alin 1 din Codul Fiscal și alin. 6 al pct. 31 din normele metodologice aferente titlului VII – Accize și alte taxe speciale, aprobate prin HG 44/2004, modificate prin HG 1861/2006 scutirea de plata taxei speciale se acordă pentru *masinile echipate special pentru persoanele cu handicap* respectiv *„autoturismele care sunt destinate exclusiv utilizării de către aceste persoane”*. Colegiul Director, constată din analiza textului de lege că aceasta nu face distincție între categorii de persoane care au un anumit grad/tip de handicap. Astfel, Colegiul Director în analizarea cazului dedus soluționării ia act de faptul că în textul de lege nu se face nici o diferențiere între persoane cu handicap care pot să beneficieze de această scutire se taxă, singura condiționare care este impusă de textul de lege este ca mașina pentru care se acordă scutirea să fie echipată special pentru persoanele cu handicap/ să fie destinate exclusiv utilizării de către aceste persoane. Astfel, textul de lege stabilește că beneficiază de această scutire toate persoanele cu handicap cu condiția ca mașina să fie adaptată pentru handicapul pe care îl are persoana respectivă. În speța dedusă soluționării, Colegiul Director constată că persoana care a solicitat scutirea de la plata a achiziționat o mașină cu cutie automată de viteze și având un mâner pe volan. Petenta are o luxație congenitală a șoldului stâng ceea ce îi permite utilizarea acestui tip de mașină, care este adaptată pentru gradul ei de handicap.

Colegiul Director analizând textul de lege consideră că, acesta, nu distinge între persoane care au grad de handicap iar această facilitate, scutirea de la plata taxei speciale, este prevăzută intuitu personae, acesta fiind spiritul legii deoarece facilitatea privește persoana care se află într-o situație dificilă iar acordarea acestei facilități are tocmai menirea de a ajuta persoana să-și organizeze și să-și desfășoare activitatea în condiții de egalitate cu celelalte persoane. Astfel, Colegiul Director ia act de faptul că textul de lege nu face nici o deosebire între categoriile de persoane care au grad de handicap dar modalitatea în care această normă este implementată crează un tratament diferit între persoane care ar putea să beneficieze de această normă. Colegiul Director constată că petenta, deși se afla în situația în care achiziționase o mașină care era adaptată handicapului dânzei, nu a putut beneficia de facilitatea din normă.

Colegiul Director constată că aplicarea legii însă, așa cum este realizată de către Ministerul Finanțelor generează un tratament diferit pentru persoane care se află în situații comparabile, persoane care au un grad de handicap și achiziționează o mașină care poate fi folosită de persoana cu handicap, cu dotările din fabrică. Colegiul Director ia act că norma de drept nu distinge între aceste persoane însă modalitatea prin care se realizează aplicarea acestui text de lege crează un tratament diferențiat între persoane aflate în aceiași situație.

Opinie separată Gheorghe Ioniță. Văzând prevederile din:

"Art. 214¹. din **O. U.G. nr. 110 din 21 decembrie 2006**

pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal

- (1) Intra sub incidența taxei speciale autoturismele și autovehiculele comerciale cu masa totală maximă autorizată de până la 3,5 tone inclusiv, cu excepția celor special echipate pentru persoanele cu handicap și a celor aparținând misiunilor diplomatice, oficiilor consulare și membrilor acestora, precum și altor organizații și persoane străine cu statut diplomatic, care își desfășoară activitatea în România. Nivelul taxei speciale este prevăzut în anexa nr. 4 care face parte integrantă din prezentul titlu. Pentru autoturismele și autoturismele de teren a căror primă înmatriculare în România se realizează după data de 1 ianuarie 2007 și pentru care accizele au fost plătite cu ocazia importului sau a achiziționării de pe piața internă în cursul anului 2006, taxa specială nu se mai datorează.

LEGE nr. 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap

Art. 5 În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile folosite au următoarele semnificații:

1. acces neîngrădit al persoanei cu handicap - accesul fără limitări sau restricții la mediul fizic, informațional și comunicațional;

2. accesibilitate - ansamblul de măsuri și lucrări de adaptare a mediului fizic, precum și a mediului informațional și comunicațional conform nevoilor persoanelor cu handicap, factor esențial de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor persoanelor cu handicap în societate;

3. adaptare - procesul de transformare a mediului fizic și informațional, a produselor sau sistemelor, pentru a le face disponibile și persoanelor cu handicap;

Art. 26 Persoanele cu handicap grav sau accentuat beneficiază de următoarele facilități fiscale:

a) scutire de impozit pe veniturile din salarii și indemnizații de natură salarială;

b) scutire de la plata impozitului pe clădire și teren;

c) scutire de la plata taxei asupra autoturismelor, motocicletelor cu ataș și motocicleturilor, adaptate handicapului;

și ținând cont de tipul autoturismului, Colegiul director, trebuie să analizeze în ce măsură autoturismul dobândit de către petentă, echipat din construcție cu o cutie de viteză automată, facilitează conducerea acestuia și de către petentă, iar această facilitate este sinonimă cu adaptarea, sau, pe de altă parte, dacă anumite persoane, cu un anumit grad de handicap, pot conduce acest gen de autovehicule, fără a le considera adaptate handicapului.

Construcția anumitor tipuri de autoturisme, în cazul de față al celui cu cutie de viteze automată, nu este destinată anumitor categorii de persoane cu grad de handicap ci reprezintă o alternativă la celălalt tip și anume cu cutie de viteze cu schimbător manual. A considera acest tip de autovehicule, adaptat handicapului în care este încadrată și petenta din dosar, ar echivala cu o interpretare, nu numai

permisivă, dar și periculoasă, a legii care prevede că sunt” scutite de la plata taxei asupra autoturismelor, motocicletelor cu ataș și mototriciclorilor, **adaptate handicapului**”. Adaptarea presupune că, după ieșirea autovehicolului din incinta producătorului, a suferit anumite operații care permit unor persoane care sunt încadrate întrun anumit tip de handicap, să conducă aceste autovehicole. Adaptarea unui autovehicul este strâns legată de un anumit tip de handicap și nu poate fi acceptată ideea că o anumită variantă constructivă este adaptată mai multor tipuri de handicap.

Având în vedere considerentele reținute de Colegiul Director, în temeiul art. 20 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu majoritate de voturi ale membrilor prezenți(6 membrii pentru și 1 împotriva)

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Modalitatea prin care se realizează aplicarea acestui text de lege, art 214 alin. 1 din Codul Fiscal ,crează un tratament diferențiat între persoane aflate în aceeași situație și sunt discriminatorii conform O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.
2. Recomandă Ministerului Economiei și Finanțelor eliminarea modalității de aplicare a prevederilor în cauză.
3. Clasarea dosarului.
4. Prezenta hotărâre se va comunica în termen legal părților.

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța competentă și în termenul legal, potrivit Legii nr.554/2004 privind contenciosul administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC

COMSA CORINA NICOLETA

DEZIDERIU GERGELY

HALLER ISTVAN

IONIȚĂ GHEORGHE

PANFILE ANAMARIA

TRUINEA ROXANA PAULA

Data redactării 04. 03. 2008

